

natală Vâlcele, la familia Modovan, precum și la îndeletnicirile autorului, deoarece muzeograful Nicolae Moldovan, nu a fost doar un cercetător al etnografiei românești din zonă ci și un iscusit artizan, sculptor în lemn și pictor de icoane. De asemenea, sunt rediate câteva din cele peste 10 ordine și medalii care i-au răsplătit întreaga activitate, printre care se numără distincțiile militare, medalia *Virtutea Oștășească* și Ordinul *Tudor Vladimirescu* cl. a V-a și Diploma de onoare PRO-URBE a

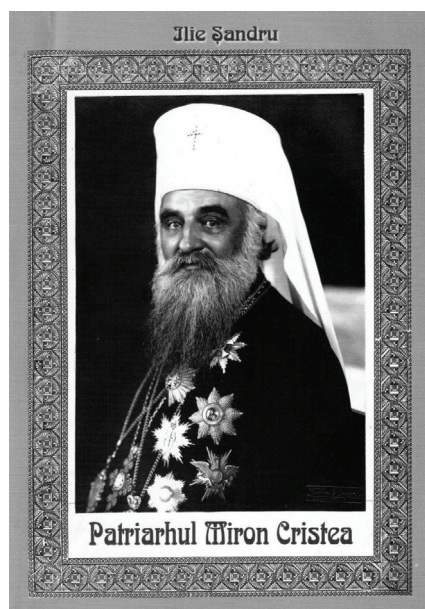
municipiului Sf. Gheorghe, acordată de Consiliul local, în anul 1998

Cronicar al vremurilor sale, Nicolae Moldovan este un povestitor deosebit, cu har și haz, un om preocupat de a depune mărturie despre locurile natale și despre oamenii cu care Dumnezeu l-a hărăzit să conviețuiască, în această binecuvântată parte de Țară, la sfârșit și început de secol și mileniu. În acest sens, volumul de față este o mărturie grăitoare.

Dr. Ioan LĂCĂTUȘU

Patriarhul Miron Cristea,

de Ilie Șandru, Editura Grai Românesc, Miercurea-Ciuc, 2008

O nouă apariție editorială dedicată Patriarhului reîntregirii neamului este volumul „Patriarhul Miron Cristea”, de Ilie Șandru, a apărut la Editura Grai Românesc a Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei, Miercurea-Ciuc, 2008, reprezentând de fapt ediția a doua văzută și substanțial îmbunătățită a lucrării „Un nume pentru istorie – Patriarhul Miron Cristea”, de Ilie Șandru și Valentin Borda, Tg. Mureș, 1998

Cartea s-a tipărit sub egida Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei, având binecuvântarea și purtarea de grijă a Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Ioan Selejan și sprijinul financiar al Mănăstirii „Sfântul Prooroc Ilie” din Toplița și a preoților din Protopopiatul Toplița.

Autorul volumului, profesorul, scriitorul și unul din principalii lideri ai societății civile

românești și a vieții culturale din zona Toplița și din județul Harghita, Ilie Șandru este cunoscut prin cele 10 volume de proză – document, istorie literară, publicistică, monografii și romane, cât și pentru numeroasele sale articole și studii apărute în presa locală, regională și națională – având ca teme principale, momente importante din istoria națională, promovarea culturii românești, a valorilor, intereselor și drepturilor românilor din Arcul intracarpatic, și nu în ultimul rând combaterea discursurilor și demersurilor iredentiste, nostalgice și separatiste ale unor lideri maghiari din țară și de pretutindeni.

Volumul, ce cuprinde 400 de pagini, este structurat în 22 de capitole care redau în mod cronologic informații despre locurile natale, familia, copilăria, adolescența, anii de studii ai patriarhului Miron Cristea, precum și principalele etape ale activității sale, până la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 – în viața bisericească, ca secretar arhidiecezan și director la „Telegraful Român” din Sibiu și episcop al Caransebeșului – și în viața culturală, în cadrul ASTRA, a Muzeului Asociațiunii, a altor asociații culturale și a învățământului confesional în limba română, și după Marea Unire, în calitate de mitropolit-primat al României Mari, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Înalt Regent al României și Președinte al Consiliului de Miniștri.

Lucrarea începe cu un cuvânt de binecuvântare al Preașfinției Sale Episcopul Ioan Selejan intitulat „Patriarhul reîntregirii neamului”, și se termină cu o Addenda care cuprinde articolele *In memoriam: Patriarhul Miron Cristea, Mănăstirea „Sfântul Prooroc Ilie” și*

Miron Cristea și românii din Covasna și Harghita, semnat de Ioan Lăcătușu. Așa cum subliniază Vlădica Ioan, cartea este nu numai un document memorialistic, ci și o provocare pentru tinerii teologi, mai ales din această parte de țară, pentru a continua „să se aplece, mai departe, asupra documentelor care se păstrează în mai multe arhive, dar și asupra „arhivei vii”, adică acei oameni care încă mai sunt printre noi și care l-au cunoscut pe patriarh.

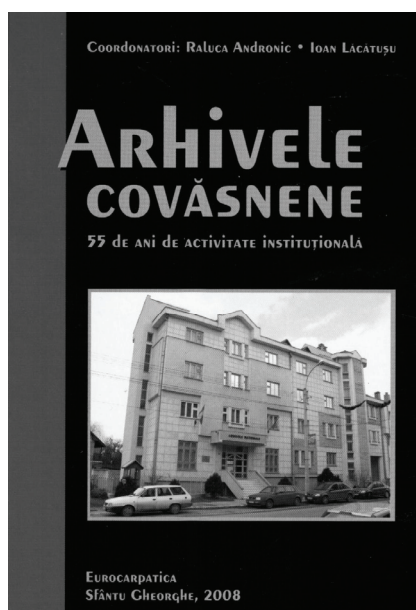
Un argument convingător îl reprezintă, în acest sens, **cele peste 40 de studii și articole despre viața și activitatea patriarhului Miron Cristea** apărute în perioada 1996-2008, în revista *Angvstia*, nr. 1-11, anuarul Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni și al Centrului Ecleziastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan” și în primele două numere, din anii 2007-2008, ale revistei

Sangidava, anuarul Centrului Cultural Toplița și al Fundației Culturale Miron Cristea.

Nu este deloc întâmplător faptul că ediția actuală a cărții, la care ne referim, apare în anul în care se împlinesc 140 de ani de la nașterea Patriarhului Miron, 80 de ani de la sfîntirea frumoasei sale ctitorii, Mănăstirea „Sfântul Proroc Ilie” din Toplița, dar și 90 de ani de la Marea unire de la 1 Decembrie 1918. Cinstirea memoriei patriarhului Miron Cristea ne oferă posibilitatea de a pune în evidență contribuția marilor bărbați născuți în această parte de țară, la formarea tezaurului culturii și spiritualității românești, cât și datoria celor care conduc astăzi destinele României de a asigura un climat de normalitate în planul conviețuirii interetnice, fără enclave, separatism și izolaționism etnic.

Monica BLAJ

Arhivele Covăsnene – 55 de ani de activitate instituțională,
de Raluca Andronic, Ioan Lăcătușu (coordonatori),
Editura Eurocarpatica, Sf. Gheorghe, 2008

În organizarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, a Direcției Județene Covasna a Arhivelor Naționale și a Asociației Arhiviștilor și Prietenii Arhivelor Covasna, au avut loc, în ziua de 19 decembrie 2008, manifestările prilejuite de aniversarea a 55 de ani de activitate instituțională a filialei locale a Arhivelor Naționale.

Acțiunile susținute de tânărlul colectiv și invitații săi au avut drept obiective evidenție-

rea principalelor evenimente din istoricul filialei locale, „omagierea celor care au trudit în această jumătate de secol pe tărâmul arhivisticii din județul Covasna” și „ceea ce trebuie întreprins pe viitor pentru împlinirea rolului important ce-i revine instituției în cadrul societății românești”, de depozitar al memoriei naționale. În spațiul destinat manifestărilor, un loc important l-a avut lansarea a două valoroase lucrări de specialitate: „Arhivele covăsnene – 55 de ani de activitate instituțională” și „Arta Bacoviensia – Anuarul Arhivelor Naționale Bacău”. Prima, rod al junilor arhiviști covăsneni Irina Bîzias, Adina Maria Crișan, Cristian Crișan, Botond Nagy și Marius Stoica, coordonați de Raluca Andronic și Ioan Lăcătușu, apărută cu câteva ore înainte marcării evenimentului aniversar, la Editura Eurocarpatica din Sf. Gheorghe, reprezintă, într-adevăr, după cum afirmă și autorul prefeței lucrării „o fereastră deschisă deopotrivă către public și către colegii din sistemul Arhivelor Naționale”. Astfel, pentru cei din afara fenomenului arhivistic, lucrarea devine un interesant instrument ce favorizează contactul cu activitățile desfășurate într-o asemenea instituție: crearea arhivei, îmbo-